

293. A szegedi egyetemi ifjúság néma tüntetése a trianoni békapaktum ellen

Néhány héttel ezelőtt, mint ismeretes, különféle revíziós térképek kerültek forgalomba, amelyek erős visszhangra találtak az emberek lelkében. Főleg az elrabolt területeken sínylődő magyarok között terjedtek el ezek a térképek, hogy újra lendületet adjanak az igazságos revízió gondolatának. A térképek megjelenését követő erdélyi atrocitások a legfényesebb bizonyítékai annak, hogy milyen igazságtalan békét kényszerítettek ránk.

A román ifjúság felsőbb utasításra megmozdult, és balkáni voltához méltó rombolásokat vitt véghez a megszállt területeken. A botrányok, események híre egész Európában elterjedt már, és ezzel kétségtelenül csak nekünk tettek szolgálatot. Nálunk természetesen reakciót váltott ki a szokatlan brutalitás, de ez a reakció higgadt és kulturnemzethez illő módon jutott kifejezésre. Az ország egyetemi ifjúsága általános tüntetést rendezett minden városban, így Szegeden is. A szegedi egyetemi ifjúság vasárnap délelőtt tartotta meg méltóságteljes tüntetését a revízió mellett. Ez alkalmából a tanulóifjúság, különböző bajtársi egyesületek délelőtt 11 órakor gyülekeztek az egyetemi épület előtt, ahonnan zárt sorokban indultak el az ipartestületi székház nagytermébe.

A revíziós gyűlést Fehér István nyitotta meg, aki ismertette a kolozsvári eseményeket, amelyekről minden kulturnemzet a legnagyobb megbotránkozással értesült. A diákságnak nevezett erdélyi csőcselék tudvalevőleg békés polgárokat inzultált, és a magyar követség épületére kitűzte a román zászlót. Erre a példátlan és szomorú történelmi tényre válaszolt vasárnap a magyar ifjúság. Amikor a legélesebben tiltakozott a balkáni vandalizmus ellen.

Muraközy László a MEFHOSz szegedi szervezete nevében tiltakozott a szokatlan erőszak ellen:

– A magyar ifjúság békét hirdet, – mondotta de ugyanakkor visszautasít minden olyan békét, amely nem a lelkek megnyugvásához, hanem egy nemzet pusztulásához vezet. A magyar ifjúság és vele együtt egész Európa gyökeres változásokat és igazságos határokat követel: Vesszen Trianon!

A hallgatóság határtalan lelkesedéssel ismételte: Vesszen Trianon!

– Tudjuk, hogy a háború mindig nyomort hozott, nyomort jelent, tudjuk, hogy a kisépek fegyvere az igazság, ám ha nincs más választás, akkor jöjjön a harc! (Úgy van!)

A felszólaló megállapította, hogy az oláh diákok nem méltók az ifjúság jelzőre, és hogy azokkal a történetek után a magyar tanulóifjúság minden összeköttetést megszakított, és minden közösséget megtagad. Végül kérte a nagyszámú hallgatóságot, hogy naponta legalább egy percet szenteljen a revízió gondolatának.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Lázár László szólalt fel, aki gyűjtőhatású beszédben mutatott rá az elmúlt napok eseményeire.

– A magyar vér még ma is a régi. Rajtunk múlik, hogy erről meggyőzzük Európát és rabló szomszédainkat, akik bilincseink pusztá zörejétől is remegnek. Félre a pipogyasággal, álljon elő az ifjúság, amely érezheti, hogy elég volt már a trianoni rabságból. Elég volt már, undorítóan elég a szomszédaink garázdálkodásából.

A felszólaló lángoló lelkesedéssel mutatott rá arra az útra, amelyet az ifjúságnak önmaga és a nemzete jövője érdekében követnie kell. Kiemelte, hogy a kolozsvári események fordulópontot jelentenek a nemzet életében, s arra buzdította az ifjúságot, hogy végső szükségben lépjen elő, és vegye kezébe az irányítást.

– Most van szükség a forradalmi elszántságra – mondotta Lázár – arra a perzselő vérré, amely minden magyar lelkében lánggra lobbantja a bosszú gondolatát. Ha az oláh diákság diktálni tud politikát, akkor a magyar diákságnak is ez a kötelessége. Ébren kell tartani a szent gondolatot, amely az anyák öleléséből, a szerető csókjából, a csecsemők gügyögéséből és a harangok zúgásából táplálkozva egy szent, egy nagy nemzeti imádságban egyesül.

A lendületes beszédet a hallgatóság percekig tartó taps és éljenzéssel honorálta. Lázár László ezután a diákságnak arra a kötelezettségére mutatott rá, mely a belső viszonyok megreformálásához szükséges. Danner Jánosné a MANSz nevében erélyes tiltakozását jelentette be a kolozsvári eseményekkel szemben. Idézte a régi nagyasszonyok példáját, amelyet a mai magyar asszonyok is követni szándékoznak.

– Ha mindannyian akarjuk a revíziót, akkor rövidesen eljön az idő, midőn a határon túliakat keblünkre ölelhetjük – mondotta.

A magyar asszonyok nevében üzeni az ifjúságnak: ne csüggedjen s ne bízson senkiben csak az Istenben és önmagában. Nehéz napok következnek, de e nehéz napokban is ott állanak a magyar asszonyok az ifjúság mellett. (Taps.)

Ezután határozati javaslatot fogadott el a nagygyűlés, amelyben fogadalmat tett a revíziós eszme mellett, üdvözlő táviratot küldött Rothermere lordnak a magyar ügy őszinte harcosának, és hasonló állásfoglalásra szólította fel az egész magyar ifjúságot. Kérte a nagygyűlés a sajtót és a magyar rádiót, hogy a revízió gondolatának hírért minden eszközzel propagálja. Iván Mihály szerkesztő emelkedett ezután szólásra. Beszédét azzal kezdte, hogy 14 évvel ezelőtt a román nemzetgyűlés kimondotta Erdély és Románia egyesülését. Tizennégy évvel ezelőtt a hír megdöbbenéssel hatott, de nem volt ilyen elevenbevigó, mint ez a mostani revíziós megmozdulás, mert ma már tudjuk, hogy az életünk a revíziótól függ.

– Lupu oláh képviselő a tüntetésekkel kapcsolatban azt mondotta a román parlamentben, hogy nehezen mozdul meg a román nép, de ha megindul, nem tudják feltartóztatni.

Erre a háborúból idézett példát Iván Mihály, amikor az összeütközésük kapcsán a románok észnélkül futottak visszafelé, és még 50 kilométernyi út után sem érték őket utol. Beszédét azzal fejezte be, hogy a szegedi egyetemi hallgatók

kitartva küzdjenek a revízióért. Szavait nagy éljenzés követte. Széchenyi István a következő szónok nagy általánosságban foglalkozott a revízió térkép forgalomba kerülése után történt eseményekkel. Megemlékezett ezzel kapcsolatban arról, hogy már jóval háború előtt a románoknak és a szerbeknek is volt egy térképük. A Román birodalom határa Kecskeméig volt elnyújtva, mag a szerbek a mai határokat jelölték meg. Mi magyarok, akkor mosolyogtunk, pedig védekeznünk kellett volna ez ellen a becstelen cél ellen. Felszólította az ifjúságot, hogy a jövő vasárnap délelőtt a város egész társadalmát bevonva rendezzen tiltakozó nagygyűlést. Az ifjúság a javaslatot nagy lelkesedéssel fogadta el. Ezután Fehér István zárszava után a Himnusz eléneklésével véget ért az impozáns nagygyűlés.

Szegedi Hétfő I. /VIII/ (1932) december 5. 2–3. oldal

294. Szeged népének hatalmas tüntetése a békerevízió mellett

Szeged város közönsége vasárnap délben rendezte meg tiltakozó nagygyűlését a városháza előtt, és az egyetem aulájában. A nagygyűlést istentisztelet előzte meg, melyre a Fogadalmi templomban gyűltek egybe a hívek. Az ünnepi nagymisést dr. Becker Vendel szentszéki tanácsos, tanítóképző intézeti igazgató celebrálta fényes papi segédlettel. A szentmise előtt dr. Mester János egyetemi tanár, a DEFHE országos elnöke mondott beszédet. Ezután a bajtársi egyesületek és a különböző társadalmi egyesületek zászlók alatt gyülekeztek a templom előtti térségen, ahonnan zárt sorokban vonultak el a városháza elé. Itt nagyszámú közönség gyűlt egybe. Széchenyi István dr. megnyitotta a revíziós nagygyűlést, majd Eckhardt Tibor dr-t kérte ünnepi beszédének megtartására. Eckhardt Tibor dr. a közönség lelkes ovációja közben lépett az erkélyre. Beszédét azzal kezdte, hogy nem ünnepelni és nem tüntetni jött egybe ez a nagyszámú közönség, hanem azért, hogy méltóságteljesen tiltakozzon a legutóbbi kolozsvári események ellen.

– Tizzennégy esztendeje annak, hogy testvéreink millióit elszakították tőlünk, s tizzennégy esztendeje annak, hogy az elszakított testvéreink sanyargatása enyhülés nélkül tart. Azért jöttünk egybe ma, – mondotta tovább Eckhardt – hogy az együttérzés átható jelét adjuk. Tiltakoznunk kell a lelki bántalmazásokat még mindig nyomon követő testi bántalmazások ellen, a prancsszóra megrendezett sorozatos atrocitások ellen. Tiltakoznunk kell az ellen, hogy véreinket csak azért üldözzék, csak azért sanyargassák és csak azért üssék, verjék, mert magyarok. Az elszakított magyarság méltóságteljes tűrésével nem szolgáltatott okot ezen kálváriajárásra. De a határon túliaknak úgy látszik, nem is kell ok, hiszen az összerombolt nyomdák, a szétzúzott betűk mit sem tettek, csupán csak egy bűnük volt, hogy magyar betűk voltak. Tiltakoznunk kell az ellen, hogy a románok minden nemzetközi jogot elvetve, minden szerződést megsértve gyalázzák meg a magyar zászlót. Mi a nemzetközi jog szigorú figyelembevételével követeljük a revíziót. S itt – mondotta Eckhardt – hivatkoznom kell dr. Mester János egyetemi tanár úr által elmondott szentbeszédre: „Nagy ereje a nemzetnek, hogy ezer éven